

Správa o činnosti Akreditačnej komisie

poradného orgánu vlády Slovenskej republiky

za obdobie
od 29. septembra 2007 – do 31. decembra 2009

vláde Slovenskej republiky prostredníctvom ministra školstva predkladá
Ľubor Fišera
predseda Akreditačnej komisie

13. január 2010

ÚVOD

Akreditačná komisia, poradný orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej iba „komisia“), predkladá vláde Slovenskej republiky (ďalej iba „vláda SR“) v súlade s čl. 9 štatútu Akreditačnej komisie (ďalej iba „štatút AK“) **správu o činnosti** prostredníctvom ministra školstva SR (ďalej len „minister školstva“).

Správa o činnosti obsahuje:

- a) informáciu o plnení úloh komisie,
- b) základné údaje o výške finančných prostriedkov použitých na jej činnosť za hodnotené obdobie,
- c) odporúčania komisie na zvýšenie kvality vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokých škôl.

Komisia predkladá správu o činnosti za obdobie od 29. 9. 2007 do 31. 12. 2009 v súlade s ods. 3 čl. 9 štatútu AK. V uvedenom období komisia zasadala 15-krát, zaoberala sa úlohami, ktoré jej vyplývajú zo zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“).

Vo svojej činnosti sa riadila ustanoveniami nariadenia vlády č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „nariadenie vlády“) účinného od 1. 12. 2007, pôvodným štatútom AK schváleným uznesením vlády č. 1240 z 13. 11. 2002 ako aj novým štatútom schváleným uznesením vlády č. 169 12. marca 2008 a kritériami schválenými Ministerstvom školstva SR (ďalej iba „MŠ SR“) v súlade s § 82 ods. 7 zákona o vysokých školách.¹

Komisia má 21 členov (*príloha I*), ktorých vymenúva vláda SR v súlade s ustanovením § 81 zákona o vysokých školách, pričom najviac jedna tretina členov komisie je z nevysokoškolských inštitúcií (v súčasnosti traja členovia AK). Zastúpenie majú aj zahraniční odborníci (v súčasnosti dvaja členovia z Českej republiky a Maďarskej republiky). V hodnotenom období uplynulo 1/3 členov šesťročné funkčné obdobie vrátane predsedu a podpredsedu komisie. V tejto súvislosti vláda SR vymenovala k 1. 9. 2008 nového predsedu komisie, ktorým sa stal na obdobie šiestich rokov prof. Ing. Ľubor Fišera, DrSc. a podpredsedu komisie prof. Ing. Jána Michalíka, CSc. Členovia AK sa vymenúvajú na šesťročné funkčné obdobie s výnimkou tých, ktorí sú vymenovaní namiesto členov, ktorým zaniklo členstvo pred uplynutím pôvodného funkčného obdobia (v súčasnosti ide o dvoch členov), pričom jednej tretine členov končí funkčné obdobie k 31. 8. 2010, druhej tretine k 31. 8. 2012 a tretej tretine k 31. 8. 2014.

Z organizačného hľadiska ako aj vzhľadom na množstvo práce súvisiace najmä s prácami na komplexných akreditáciách, komisia využila ustanovenie § 81 ods. 10 zákona o vysokých školách a na odbornú prípravu svojich rokovaní zriadila stále a dočasné pracovné skupiny (ďalej iba „PS“). Stále PS zriadila v počte 24, ktoré kopírujú oblasti výskumu, podľa ktorých sa vyhodnocovala oblasť výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti vysokej školy v rámci komplexnej akreditácie. V súlade s bodom 3 čl. 7 štatútu AK v lekárskejších a farmaceutických vedách Akreditačná komisia zriadila dve PS tak, aby jedna PS posudzovala žiadosti v lekárskejších

¹ Kritéria akreditácie študijných programov vysokoškolského vzdelávania (schválené rozhodnutím ministra školstva dňa 31. 3. 2003)

Kritéria akreditácie nevysokoškolských inštitúcií (schválené rozhodnutím ministra školstva dňa 3. 4. 2003)

Kritéria akreditácie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov (schválené rozhodnutím ministra školstva dňa 15. 6. 2008)

Kritériá na hodnotenie úrovne výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy (schválené rozhodnutím ministra školstva dňa 28. 2. 2006)

Kritériá používané pri vyjadrovaní sa Akreditačnej komisii o zaradení vysokej školy (schválené MŠ SR 12.12.2007)

a farmaceutických vedách a druhá PS žiadosti v nelekárskych zdravotníckych vedách. V stálych PS pracovalo počas roka približne 210 odborníkov z vysokých škôl, nevysokoškolských inštitúcií ako aj z praxe.

Ak si to povaha podanej žiadosti vyžadovala, komisia zriaďovala v súlade so štatútom AK okrem stálych PS aj dočasné PS. Tieto pracovné skupiny sa zväčša zriaďovali pre komplexné akreditácie príslušných vysokých škôl, na posudzovanie projektov právnických osôb, ktoré chcú pôsobiť na území SR ako súkromné vysoké školy, ako aj na posudzovanie iných náležitostí súvisiacich s pôsobnosťou komisie. Podrobné informácie o týchto aktivitách komisie sú uvedené v príslušných častiach správy.

Členovia PS sú vymenovaní predsedom komisie v súlade so štatútom AK na základe zásad, ktoré prijala komisia v roku 2002 a v ktorých sa zdôrazňuje najmä princíp **nezávislosti, objektívnosti, nestrannosti a profesionality**.

Podrobnejšie informácie o jednotlivých vyjadreniach k študijným programom možno nájsť v zápisoch zo zasadnutí komisie, ktoré sú verejne prístupné na domovskej stránke komisie www.akredkom.sk.

Činnosť komisie materiálne a finančne zabezpečuje MŠ SR, ktoré má na tento účel v rámci štruktúry ministerstva zriadený útvar – kanceláriu Akreditačnej komisie (ďalej iba „kancelária AK“). Personálne zabezpečenie kancelárie AK je v súčasnosti postačujúce. Zo strany komisie stále pretrváva potreba samostatného zamestnanca kancelárie AK pre informatické záležitosti, a to najmä na podporu efektívnej komunikácie a obehu dokumentov, ich spracúvania a uchovávanía.

1 INFORMÁCIA O PLNENÍ ÚLOH KOMISIE

1.1 Pôsobnosť Akreditačnej komisie

1.1.1 Vyjadrenia komisie (§ 82 ods. 2 zákona o vysokých školách)

- o spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať študijný program oprávňujúci udeliť jeho absolventom akademický titul,
- o spôsobilosti nevysokoškolských inštitúcií podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu,
- o spôsobilosti vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov
- o návrhoch na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie, zmenu názvu alebo zmenu sídla verejnej vysokej školy alebo štátnej vysokej školy, fakulty verejnej vysokej školy alebo fakulty štátnej vysokej školy,
- o návrhu na udelenie štátneho súhlasu právnickej osobe, ktorá chce pôsobiť ako súkromná vysoká škola,
- o návrhu na zmenu, resp. doplnenie sústavy študijných odborov,
- ako aj o ďalších návrhoch týkajúcich sa vysokého školstva, ktoré jej predloží minister školstva.

1.1.1.1 Spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať študijný program

Akreditácia jednotlivých činností je špecifickým spôsobom hodnotenia v tom, že sa posudzuje, či predmet hodnotenia (napr. študijný program) spĺňa **aspoň na štandardnej úrovni** požadované kritériá. Jej výsledkom je odporúčanie priznať, alebo nepriznať spôsobilosť. Takéto odporúčanie prijíma komisia pri študijnom programe na štandardnej úrovni a rovnako aj pri excelentnom študijnom programe.

Sumárny prehľad počtu posudzovaných žiadostí vysokých škôl o akreditáciu študijných programov ako aj ich mieru úspešnosti uvádza *tabuľka 1.1*. Ide o posudzovanie spôsobilosti buď pred začiatkom komplexnej akreditácie, alebo o posudzovanie žiadostí vysokých škôl o akreditáciu nových študijných programov.

Úspešnosť akreditácií

Miera úspešnosti vysokých škôl v procese akreditácie je rôzna. Niektoré vysoké školy dokážu pripraviť len úspešné študijné programy. Sú však aj také vysoké školy, ktorým komisia odporučila priznať spôsobilosť len na niektoré študijné programy.

Lehota na posúdenie

Komisia v podstate dokázala posúdiť celé množstvo predložených žiadostí týkajúcich sa študijných programov všetkých stupňov. Vyskytuje sa však aj časť žiadostí, ktoré komisia neuzavrela v očakávanej lehote. Aj keď ide o relatívne veľmi malý podiel z celkového počtu žiadostí, nie je to želaný stav a treba hľadať jeho príčiny, aby sa dalo nájsť zlepšenie.

Tak ako celý proces posudzovania žiadosti začína na vysokej škole, ktorá zostavuje žiadosť, tak aj kvalita (včasnosť, efektívnosť, objektivnosť) jej posúdenia závisí už od toho, aká kvalitná je samotná žiadosť. Zákonodarca to predpokladal, a preto sa v predpisoch určuje, že lehota 150 dní sa začína až predložením úplnej žiadosti, nie jej podaním. Komisia musí najprv preskúmať, či je žiadosť úplná a ak nie je, vyzvať žiadateľa, aby ju doplnil. Žiadateľom sa môže opticky zdať, že ich žiadosť je na komisii už dlhší čas, v zmysle predpisu tomu tak však nie je.

Je dôležité si tiež uvedomiť, že predpisy poznajú len jediný dôvod, pre ktorý má komisia vyzvať žiadateľa na doplnenie žiadosti – jej neúplnosť. Formálne to komisia rešpektuje. Vecná povaha chýbajúcich podkladov je spravidla taká, že si vyžaduje najprv zmeniť faktický stav na vysokej škole, aby sa o ňom mohli uviesť doplnené skutočnosti do žiadosti.

Tabuľka 1.1

Počty študijných programov za vymedzené obdobie, ktoré komisia posúdila mimo komplexných akreditácií

	Vysoká škola	Stiahnutie žiadostí rektorom	VŠ nie je spôsobilá	VŠ je spôsobilá	Podiel úspešných študijných programov
1.	EU Bratislava	0	0	2	100%
2.	KU Ružomberok	9	1	24	71%
3.	PU Prešov	5	0	2	29%
4.	SPU Nitra	4	0	4	50%
5.	STU Bratislava	2	0	11	85%
6.	TTU Trnava	2	0	9	82%
7.	TU Košice	8	2	20	67%
8.	TnUAD Trenčín	4	1	6	55%
9.	UCM Trnava	3	1	6	60%
10.	UJS Komárno	2	0	4	67%
11.	UK Bratislava	18	0	41	69%
12.	UKF Nitra	5	1	26	81%
14.	UMB Banská Bystrica	9	0	18	67%
13.	UPIŠ Košice	4	3	49	88%
14.	UVL Košice	0	0	1	100%
15.	AU Banská Bystrica	0	0	2	100%
16.	VŠMU Bratislava	0	0	12	100%
17.	ŽU Žilina	12	1	3	19%
18.	AOS Liptovský Mikuláš	0	0	6	100%
19.	BVŠP Bratislava	0	0	2	100%
20.	DTI Dubnica n/Váhom	0	0	1	100%
21.	Stredoeurópska vysoká škola v Skalici	0	0	3	100%
22.	VŠBM Košice	0	0	1	100%
23.	VŠEMVS Bratislava	1	0	1	50%
24.	ISM Prešov	2	0	1	33%
25.	VŠ Sládkovičovo	0	1	6	86%
26.	VŠZaSP Bratislava	2	0	11	85%
	CELKOM	92	11	272	73%

*V tabuľke sú použité bežne zaužívané skratky vysokých škôl

1.1.1.2 Spôsobilosť nevysokoškolských inštitúcií podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského študijného programu

Komisia za hodnotené obdobie posúdila 52 žiadostí, ktorých prehľad je uvedený v tabuľke 1.2.

Tabuľka 1. 2

Počty posúdených doktorandských študijných programov, na uskutočňovaní ktorých sa podieľajú nevysokoškolské inštitúcie

Vysoká škola + nevysokoškolská inštitúcia		VŠ je spôsobilá	Podiel úspešných študijných programov
1.	SPU Nitra <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> SAV - ÚGBR NR	1	100,00%
2.	STU Bratislava <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> VÚP BA; SAV- ÚMaMS, CHÚ, ÚM,ÚI, ÚPoly, ÚACH; FÚ	18	100,00%
3.	TU Košice <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> SAV- ÚGeot KE, ÚEF KE, ÚMV KE	3	100,00%
4.	UKF Nitra <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> SAV - ÚKE, ÚEtn	2	100,00%
5.	UK Bratislava <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> SAV - GÚ, ArchÚ NR, JazykovedÚ, ÚZ, VÚ, ÚMFG, ÚGBR NR, BÚ, ÚExPsych, ÚNPF, ÚSL, FÚ, ÚEO, ÚEF, CHÚ, ÚVS, MÚ,	25	100,00%
6.	UVL Košice <i>Nevysokoškolská inštitúcia</i> SAV - ÚExFarm, VÚ	3	100,00%
CELKOM		52	100,00

1.1.1.3 Spôsobilosť vysokej školy uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v danom študijnom odbore

V hodnotenom období bolo v súlade s platnými kritériami pre akreditáciu habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov posúdených za hodnotené obdobie 27 žiadostí z 8 vysokých škôl. Prehľad týchto žiadostí uvádza *tabuľka 1.3*.

Tabuľka 1.3

Počty vyjadrení k žiadostiam vysokých škôl o akreditáciu habilitačných konaní a vymenúvacích konaní (bez žiadostí riešených v rámci komplexnej akreditácie)

Vysoká škola		Rektor žiadosť stiahol	Nie je spôsobilá	Je spôsobilá
1.	STU Bratislava	0	0	1
2.	TTU Trnava	0	0	2
3.	TU Košice	0	2	1
4.	TnUAD Trenčín	0	0	1
5.	UK Bratislava	1	1	6
6.	UKF Nitra	1	0	3
7.	UPJŠ Košice	0	0	5
8.	SZU Bratislava	0	0	3
CELKOM		2	3	22

1.1.1.4 Vyjadrenia o návrhoch na zriadenie, zlúčenie, splynutie, rozdelenie, zrušenie, zmenu názvu alebo zmenu sídla verejnej vysokej školy alebo štátnej vysokej školy, fakulty verejnej vysokej školy alebo fakulty štátnej vysokej školy

Komisia v hodnotenom období posúdila 4 žiadosti, ktoré sa týkali zriadenia, zlúčenia, splynutia, rozdelenia, zrušenia, zmeny názvu alebo zmeny sídla verejnej vysokej školy alebo štátnej vysokej školy.

Tabuľka 1.4

Prehľad žiadostí s vyjadrením komisie

Vysoká škola	§ 82 ods. 2 písm. d)
SPU Nitra	zmena názvu - Mechanizačná fakulta SPU na Technickú fakultu SPU, súhlas
UPJŠ Košice	zmena sídla filozofickej fakulty - súhlas
EU Bratislava	fakulta aplikovaných jazykov - zriadenie, súhlas
UVL v Košiciach	zmena názvu - Univerzita veterinárskeho lekárstva na Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie, súhlas

1.1.1.5 Vyjadrenia o návrhu na udelenie štátneho súhlasu právnickej osobe, ktorá chce pôsobiť ako súkromná vysoká škola

Z MŠ SR boli komisii za hodnotené obdobie postúpené 3 žiadosti o posúdenie projektov na zriadenie súkromnej vysokej školy. V dvoch prípadoch bolo vláde odporúčané udeliť štátny súhlas právnickej osobe na oprávnenie pôsobiť ako súkromná vysoká škola a v 1 prípade bolo toto stanovisko komisie negatívne. (tabuľka 1.5).

Tabuľka 1.5

Počty žiadostí o vyjadrenie sa k návrhu na udelenie štátneho súhlasu k 31.12.2009

Projekty právnických osôb na pôsobenie ako súkromná vysoká škola v SR	§ 82 ods. 2 písm. e) – štátny súhlas
Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta – Banská Štiavnica, s.r.o.	súhlas s udelením štátneho súhlasu
Unicentrum – Medzinárodná vysoká škola so sídlom v Bratislave	súhlas s udelením štátneho súhlasu
Akadémia filmovej tvorby a multimédií, n. o. so sídlom v Bratislave	nesúhlas s udelením štátneho súhlasu,

1.1.1.6 Vyjadrenia o návrhu na zmenu, resp. doplnenie sústavy študijných odborov

Sústava študijných odborov (ďalej iba „SŠO“) vydaná rozhodnutím ministerstva školstva 16. 12. 2002 č. 2090/2002-sekr. bola už viackrát novelizovaná.

Za hodnotené obdobie sa komisia vyjadrovala k týmto zmenám a doplneniam v SŠO:

- posúdenie opisu pre študijný odbor 3.1.16. sociálne služby a poradenstvo - *zmena*
- posúdenie nového študijného odboru 8.5.1. logistika – 1., 2. a 3. stupeň – *doplnenie*
- posúdenie nového študijného odboru 7.1.25. lekárska, klinická a farmaceutická biochémia – *doplnenie*
- posúdenie opisu študijného odboru 3.1.15. sociálna antropológia – *zmena*

1.1.1.7 Vyjadrenie o ďalších návrhoch týkajúcich sa vysokého školstva, ktoré jej predloží minister školstva

Komisia za hodnotené obdobie na svojich zasadnutiach prerokovala viaceré návrhy týkajúce sa vysokého školstva predložené ministrom školstva. Členovia AK sa podľa potreby zúčastňovali viacerých spoločných stretnutí nielen s ministrom školstva, ale aj s ministrom zdravotníctva SR, a ďalšími zástupcami orgánov štátnej správy.

Na spoločných stretnutiach sa riešili problémy akreditovania študijných programov a iných činností vysokých škôl, najmä v zdravotníckych vedách, ďalej problematika evidencie vedeckých publikácií ako aj informácie o novelizáciách zákonov a iných právnych predpisov, ktoré majú vplyv na činnosť Akreditačnej komisie.

1.1.1.8 Aktivity komisie v zmysle § 82 ods. 11

Komisia sa ďalej zaoberala množstvom oznámení vysokých škôl o zmenených skutočnostiach, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú kvalitu vzdelávacieho procesu na ich vysokých školách a sú podstatné na uspokojivé plnenie jednotlivých kritérií. Od platnosti nariadenia vlády sa táto činnosť uskutočňovala v súlade s príslušným ustanovením.

Prehľad oznámení za jednotlivé vysoké školy uvádza *tabuľka 1.6*.

Prehľad oznámení zmien z vysokých škôl na postoch garanta

Vysoká škola		Počet prerokovaných žiadostí o ZG
1.	EU Bratislava	1
2.	KU Ružomberok	5
3.	PU Prešov	5
4.	STU Bratislava	5
5.	TU Košice	9
6.	TU Zvolen	1
7.	TnUAD Trenčín	1
8.	UCM Trnava	3
9.	UK Bratislava	24
10.	UKF Nitra	10
11.	UMB Banská Bystrica	11
12.	UPIŠ Košice	4
13.	UVL Košice	0
14.	VŠMU Bratislava	4
15.	ŽU Žilina	2
16.	TTU Trnava	6
17.	SZU Bratislava	2
18.	AOS L. Mikuláš	2
19.	VŠZaSP Bratislava	1
20.	VŠMP ISM Prešov	1
21.	VŠEaMVS Bratislava	1
22.	DTI Dubnica nad Váhom	1
23.	SAV	10
CELKOM		109

1.1.2 Komplexná akreditácia činností vysokej školy

1.1.2.1 Komplexná akreditácia činností vysokých škôl (§ 84 zákona o vysokých školách)

Národný program výchovy a vzdelávania v SR, Bolonský proces a zákon o vysokých školách sú piliermi komplexných akreditácií slovenských vysokých škôl. Národný program výchovy a vzdelávania má dlhodobé a úspešné trvanie a jeho ciele boli a sú napĺňané. Štyri stratégie do roku 2020 by mali dopĺňať rámec Národného programu výchovy a vzdelávania v SR do roku 2020 a vytvárať zásadnejší pohľad na prípadné korekcie *komplexnej akreditácie*.

Komplexná akreditácia vysokej školy (ďalej „len VŠ“) bola zavedená zákonom o vysokých školách. Ide o proces, v ktorého rámci komisia komplexne posudzuje a hodnotí vzdelávaciu, výskumnú, vývojovú, umeleckú a ďalšiu tvorivú činnosť VŠ ako aj personálne, technické, informačne a ďalšie podmienky, v ktorých sa táto činnosť uskutočňuje. Ďalej sa komisia vyjadruje k žiadostiam VŠ o akreditáciu všetkých študijných programov a o akreditáciu všetkých habilitačných konaní a konaní na vymenovanie profesorov, v ktorých chce VŠ mať priznané zodpovedajúce práva. Významnou súčasťou tohto procesu je aj začlenenie VŠ v súlade s § 2 ods. 13 zákona o vysokých školách medzi univerzitné vysoké a odborné vysoké školy.

Komplexná akreditácia činností VŠ sa uskutočňuje v šesťročných intervaloch. V hodnotenom období sa vykonala prvýkrát, a to zatiaľ na 27 vysokých školách.

Komplexné akreditácie VŠ predstavovali v hodnotenom období ťažisko práce komisie a prístup k nim si vyžadoval striktné dodržiavanie pravidiel.

Komplexná akreditácia sa vykonávala v súlade s

- kritériami na hodnotenie úrovne výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti v rámci komplexnej akreditácie činností vysokej školy, ktoré boli vydané rozhodnutím ministra školstva dňa 28. 2. 2006;
- podrobnými **pravidlami hodnotenia vypracovanými pracovnými skupinami komisie** 28. 10. 2006 pre 24 oblastí výskumu

a prebiehala podľa plánu komplexných akreditácií zverejneného vopred na webovej stránke komisie na základe príslušných **uznesení komisie**.

Vzhľadom na skutočnosť, že termín na ukončenie komplexnej akreditácie bol zákonom o vysokých školách účinnom od 1. 9. 2007 stanovený na 1. 9. 2009, predstavoval tento krátky časový úsek pre členov AK veľkú výzvu ale aj hektickosť činnosti, čo možno charakterizovať ako negatívnu stránku komplexných akreditácií.

Na základe prehľadu uvedenom v *prílohe 2* možno konštatovať, že komisia získala pri posudzovaní všetkých študijných programov vysokých škôl veľmi dobrý obraz o tom, čo slovenské vysoké školy v súčasnosti dokážu ponúknuť v oblasti vysokoškolského vzdelávania. V rámci tejto činnosti sa komisia oboznámila s reálnym a aktuálnym výskumným potenciálom vysokých škôl v jednotlivých odboroch, keďže nevyhnutnou podmienkou úspešného uskutočňovania tretieho (doktorandského) stupňa štúdia a čoraz viac - v súlade s bolonským procesom - aj druhého stupňa, je predloženie najlepších výsledkov z danej oblasti výskumu.

Pozitívne možno hodnotiť analyzovanie a hodnotenie výskumu na jednotlivých vysokých školách, výsledky v tejto časti považujeme za najväčší úspech v celom akreditačnom procese.

Za negatívne stránku možno považovať pretrvávajúci trend na VŠ predkladať stále nové žiadosti o akreditáciu študijných programov, čo spôsobuje výraznú dezintegráciu a z toho vyplývajúcu nepripravenosť VŠ zúčastňovať sa na veľkých medzinárodných programoch v oblasti vedy a výskumu. Táto skutočnosť negatívne ovplyvňuje aj zabezpečenie dostatočného počtu garantov študijných programov.

Problematickým sa ukazuje aj narastajúce percento pedagógov s vysokým priemerným vekom.

Návrhy na zlepšenie procesu komplexnej akreditácii

Prístup ku komplexným akreditáciám si vyžaduje dodržiavanie pravidiel. Súvisí s objektívnymi skutočnosťami na strane vysokých škôl ako aj právnymi predpismi, ktoré sú platné pre členov AK. Zúčastnené strany neoprávňuje zložitosť a zodpovednosť procesu k spornému konaniu a výkladu pravidiel, preto sa domnievame, že do budúcnosti je nevyhnutné pre zlepšenie práce prijať nasledujúce odporúčania a podnety.

Odporúčania komisie

1. Proces komplexných akreditácií odporúčame zjednodušiť, sprehľadniť a prijať také postupy, aby boli predkladané údaje z VŠ ľahko kontrolovateľné (zbytočne sa požaduje veľký rozsah hodnotení, ktoré sa často opakujú a pritom by stačili jednoduché jednotné výstupy, napr. vo forme excelovských tabuliek kvôli spracovaniu a uvedené údaje a informácie by členovia AK a členovia pracovných skupín overili pri návšteve VŠ).
2. Štvrtá stratégia Bolonského procesu, týkajúca sa *tvorivosti, inovácie a podnikavosti*, je jadrom sledovania kvality vysokej školy, preto odporúčame, aby sa stala súčasťou komplexnej akreditácie činnosti vysokej školy. Prvým predpokladom je venovať dôslednú pozornosť posilaniu, stratégii vysokej školy a jej dlhodobému zámeru, výsledkom hodnotení úrovne vysokej školy vo vzdelávacej činnosti a v oblasti vedy, techniky alebo umenia vykonaných pravidelne vedeckou radou v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 písm. a) a b).
3. Navrhujeme prehodnotiť a aktualizovať sústavu študijných odborov vrátane opisov študijných odborov, ktoré je potrebné inovovať a nanovo posúdiť zaradenie tých študijných odborov, ktoré sú si veľmi blízke vo vzťahu k praxi a medzinárodným zvyklostiam. Preskúmanie opisov študijných odborov by pomohlo odhaliť niektoré nedôslednosti, resp. nepresnosti.
4. Prehodnotiť prílohu ku kritériám MŠ SR na vyhodnocovanie oblasti výskumu po fakultách, v ktorej sú študijné odbory začlenené do 24 oblastí výskumu. Komplexná akreditácia ukázala, že niektoré študijné odbory (napr. *biomedicínskej inžinierstvo* v súčasnosti začlenené do OV 18 Lekárske a farmaceutické vedy a *architektonická tvorba* do OV 5 Projektovanie, inžinierstvo a technológie a vodné hospodárstvo) nie sú zaradené do náležitej OV, čo spôsobuje príslušným fakultám a VŠ problémy.
5. Prehodnotiť podrobné pravidlá hodnotenia výskumu AK a sprísniť hodnotenie výskumu na VŠ (premieta sa do hodnotenia kritéria KZU-1), a to na základe skutočnosti, že všetkých 27 doteraz posudzovaných VŠ splnilo kritérium KZU-1 na začlenenie medzi univerzitné vysoké školy.
6. Doplniť kritériá na začleňovanie a hodnotenie verejných VŠ, súkromných VŠ a zahraničných VŠ pôsobiacich na Slovensku, pretože v súčasnosti platné znenia nezaručujú dostatočnú rovnocennosť uvedených typov VŠ.
7. Odporúčame zvážiť doterajší model financovania VŠ podľa počtu študentov, čo hodnotíme ako kontraproduktívne, pretože jeho dôsledkom je skutočnosť, že veľká časť VŠ nespĺnila kritérium KZU-6. Zároveň tlak na zabezpečovanie veľkého počtu študentov má priamy vplyv na kvalitu pedagogického procesu. Ďalším dôsledkom takéhoto financovania je skutočnosť, že niektoré VŠ pri predkladaní žiadostí o akreditáciu ŠP, resp. habilitačných a vymenúvacích konaní nedocenili dostatočne plnenie všetkých kritérií, ktoré sa vyžadujú pre 1., 2., a 3. stupeň vysokoškolského štúdia. Fakulty a VŠ preceňovali kvalifikačné predpoklady garantov a snažili sa pri predkladaní výskumnej a publikačnej činnosti orientovať len na úzky okruh garantov a spolugarantov. Na niektorých VŠ stále prevláda úsilie predkladať ŠP s marketingovo zaujímavými názvami, ktorými sa chcú pritažnúť väčšie počty študentov (niektoré fakulty, najmä technického zamerania, predkladajú žiadosti o akreditáciu ŠP s príťažlivými názvami, na ktoré sa prihlási veľký počet študentov, VŠ získa finančné prostriedky, zachová počty učiteľov, ale nezodpovedá to ani skutočným možnostiam školy a v mnohých prípadoch absolventi nenachádzajú uplatnenie v praxi).

8. Pri vymenúvacom konaní na získanie titulu „profesor“ by bolo žiaduce zvážiť vytvorenie celoštátnych komisií, resp. komisií, ktoré by dohliadali na udelenie titulu, a to podobne ako v Poľsku – komisia by určila spomedzi svojich radov jedného oponenta (bol by štvrtým oponentom), ktorý by posúdil, či je uchádzač už zrelý na udelenie príslušného titulu.
9. Z hľadiska kritérií na posudzovanie spôsobilosti VŠ uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie za profesora odporúčame zaviesť diferencovaný prístup v minimálnych podmienkach vo vzťahu k študijným odborom (nemôžu byť rovnaké postupy a kritériá, napr. pri hodnotení matematických a humanitných vied, a to ani v počte monografií na získanie titulu docent alebo profesor, pretože každý študijný odbor má svoje osobitosti).
10. Finančná podpora vedy a výskumu je u nás stále značne poddimenzovaná, táto okolnosť má bezprostredný vplyv na zaostávanie vysokých škôl.
11. Podmienky MZ SR, ktoré uplatňuje pri posudzovaní ŠP z oblasti zdravotníctva pred samotným začiatkom akreditácie ŠP v súlade s príslušným ustanovením zákona o vysokých školách navrhujeme zosúladiť so zákonom o vysokých školách a nariadením vlády o AK. Pretože podľa nariadenia vlády o AK v § 3, bod 6, písm. h) môže ŠP *ošetrovatel'stvo* 1. stupňa garantovať VŠ-učiteľ vo funkcii docenta so spôsobilosťou na výkon povolania zdravotná sestra. Pre garantovanie 2.stupňa (písm. i) nelekárskych odborov s výnimkou ošetrovatel'stva garant (riadny profesor) musí byť spôsobilý na výkon zdravotníckeho povolania. Nie je teda jasné, či garant magisterského stupňa ošetrovatel'stva nemusí byť vôbec spôsobilý na výkon zdravotníckeho povolania, alebo (čo znie pravdepodobnejšie) musí byť spôsobilý na výkon povolania zdravotná sestra podobne ako na bakalárskom stupni.
12. Požiadavku, aby sa zabránilo možnosti habilitácií a inauguračných konaní v lekárskejších a farmaceutických odboroch pre uchádzačov, ktorí ukončili doktorandské štúdium v nelekárskych zdravotníckych odboroch premietnuť do právneho predpisu. Rovnako aj požiadavku, aby žiadateľ, ktorý sa uchádza o vymenovanie za profesora mal aj výstupy v oblasti vedy z kategórie „A“, pretože na dosiahnutie dobrého hodnotenia, VŠ musí vykazovať určitý počet výstupov výskumu z najvyššej kategórie („A“), zárukou toho môže byť len výkonnosť ich pedagógov. Uchádzač na vymenovací konanie by mal mať aspoň niekoľko takýchto výstupov.
13. Odporúčať VŠ, aby v kritériách na habilitačné a vymenovací konanie bolo explicitne uvedené, že predsedom príslušnej komisie musí byť učiteľ na funkčnom mieste profesora zamestnaný na ustanovený týždenný pracovný čas na VŠ, kde sa konanie uskutočňuje.
14. Zvážiť prijatie takej právnej úpravy, ktorá by umožňovala uskutočňovať vysokej škole doktorandské študijné programy až vtedy, ak má už vlastných absolventov 2. stupňa a obdobne habilitačné konanie a inauguračné konanie až keď má vlastných absolventov 3. stupňa. (V súčasnosti sa stretávame s praxou, že VŠ, ktoré nemajú ešte prvých absolventov magisterského štúdia majú už priznané práva na 3. stupeň doktorandského štúdia a pre habilitačné konanie a vymenovací konanie, čo je síce v súlade s právnymi predpismi, ale výrazne to deformuje akademickú kultúru a prostredie).
15. Systém pomenovanie výskumu v umení a systém jeho hodnotenia by mal byť v súlade s európskymi systémami. Umelecké zariadenia a umelecké centrá by mali naplňovať zmysel, ktorý im ponúka zákon a mali by byť akceptované systémom ich financovania, ktoré sú príbuzné jestvujúcim zariadeniam a centrá. Učiteľ umeleckej vysokej školy má svoje špecifiká, ktoré je potrebné prijať, ale zároveň je potrebné pátrať či súčasný stav je porovnateľný so stavom v Európe vzhľadom na veľkosť a početnosť nášho umeleckého školstva a umeleckého prostredia, ktoré sa týka umenia, rovnako aj konzumného a úžitkového umenia. Reflexia umeleckých výstupov je dobrý spôsob ako zviditeľniť a uplatniť umelecký výskum porovnateľným spôsobom s vedeckým výskumom.

Podnety komisie

1. Pri akreditovaní ŠP členovia sústreďujú veľkú pozornosť na overovanie kompetencie garantov a spolugarantov, pričom v súčasnosti, kedy VŠ musí získať garanta s vekom nižším ako 65 rokov, to môže byť kontraproduktívne a nemusia byť zárukou zvyšovania úrovne vzdelávania a kvality študijného programu. Vekové obmedzenie na garantovanie spôsobuje, že garantom sa stáva docent alebo profesor zo zahraničia alebo VŠ idú cestou „zmäkčovania“ kritérií, aby vysokoškolskí pedagógovia čo najskôr získali vedecko-pedagogicky alebo umelecko-pedagogický titul, na ktorý ešte nedozreli. Výsledkom je stav, že VŠ systematicky „produkurujú“ docentov a profesorov, ktorí v porovnaní s podmienkami na získanie obdobného titulu v zahraničí nedosahujú požadovanú úroveň.
2. VŠ zamestnávajú pedagógov, ktorí dlhé roky pôsobia na škole, hoci nepracujú dostatočne na seba a nezískavajú náležitú kvalifikáciu, ale ich pôsobenie na vysokej škole nič neobmedzuje; riešením by mohli byť pravidlá o tom, za koľko rokov treba získať napr. akademický titul PhD. a tieto pravidlá prísne dodržiavať.
3. Bude treba neustále znižovať počet študijných programov a stanoviť prísnejšie pravidlá ich schválenia, najmä z hľadiska počtu profesorov, docentov a pedagógov s titulom PhD.; pre jeden študijný program bude treba najmenej 4-5 profesorov a docentov.
4. Osobitnú pozornosť treba venovať postupnému redukovaniu duplicít na vysokých školách, lebo v súčasnosti na VŠ sa to isté vyučuje na rozličných fakultách (napr. niektoré jazyky sa vyučujú okrem filozofickej fakulty aj na pedagogickej fakulte), čo v konečnom dôsledku znižuje kvalitu výučby a vedeckej činnosti pracovníkov.
5. Tretí stupeň štúdia na umeleckých vysokých školách je náročne porovnateľný so štúdiom na ostatných vysokých školách. Preto jeho zmyslu a realizácii treba venovať osobitnú pozornosť.

Odporúčania na zlepšenie práce komisie

1. Posudzovaniu študijného programu, t. j. naplnenia obsahu jednotiek, štruktúry, formy výučby a požiadaviek na absolvovanie jednotiek študijného programu, je potrebné venovať rovnakú pozornosť a vyhotoviť hodnotiacu správu aj v prípade, ak sa študijný program posudzuje z dôvodov zmeny ktoréhokoľvek kritéria, napr. posudzuje sa len zmena garanta študijného programu.
2. Vzhľadom na to, že termín na ukončenie komplexnej akreditácie bol stanovený zákonom o vysokých školách, nebol dostatočný priestor na kontrolu priamej výučby (kritérium KSP-B9 a KSP-B10) – to znamená, že v budúcnosti je potrebné sa orientovať na neohlásené návštevy na VŠ s cieľom preveriť dodržiavanie kritérií, podľa ktorých bola akreditovaná činnosť VŠ odsúhlasená. Predovšetkým pôjde o overenie pôsobenia učiteľov-garantov a spolugarantov, resp. učiteľov, ktorí zabezpečujú jadro výučby ŠP, či skutočne reálne zabezpečujú výučbu, či skutočne aj ich výskumný profil zodpovedá zameraniu ŠP, aby sa zabránilo tomu, aby garanti boli uvádzaní len fiktívne. Ide o učiteľov, ktorí sú uvádzaní v podkladoch k žiadosťiam na najbližších 6 rokov. V prípade, že študijný program nie je garantovaný uvádzaným garantom, resp. výučba nie je zabezpečovaná učiteľmi uvedenými v spise, AK podá na MŠ SR podnet na odňatie priznaných práv v danom ŠP.
3. Osobitnú kategóriu predstavujú študenti v externej forme štúdia, kde je potrebné venovať rovnakú pozornosť kvalite výučby ako aj samotným učiteľom, ktorí sú uvádzaní v podkladoch k žiadosti o akreditáciu ŠP. V týchto prípadoch odporúčame vypracovať systém neohlásených návštev, hlavne na VŠ, kde prevažujú študenti v externej forme štúdia.
4. Počty študentov zo zahraničia a mobilita učiteľov by mali byť zahrnuté do ostatných aspektov hodnotenia vysokej školy.
5. Nároky na znalosť cudzích jazykov, respektíve výučba v cudzom jazyku by mali byť súčasťou ostatných aspektov hodnotenia.
6. Do formulára hodnotiacej správy je potrebné doplniť informáciu o spôsobilosti garantov predmetov (pri schvaľovaní ŠP sa hodnotí spôsobilosť garantov programu, ako napríklad ŠP

spojeného 1. a 2. stupňa všeobecné lekárstvo. Ešte dôležitejšou je však skutočnosť či jednotlivé predmety vyučujú pedagógovia s adekvátnou kvalifikáciou. Tento problém sa týka aj iných ako lekárskech a farmaceutických vied).

7. Ukazuje sa potreba vypracovať „rukoväť“ pre VŠ - zoznam údajov a dokladov potrebných ako príloha ku žiadosti o priznanie práv HaI, ŠP, komplexnej akreditácie (napríklad: zoznam publikácií musí byť spracovaný podľa smernice MŠ SR o publikačnej činnosti; pre komplexnú akreditáciu musí byť publikácia doložená separátnym výťahom; pozvaná prednáška musí byť doložená pozvaním alebo programom podujatia s vyznačením prednášky ako „pozvaná“, „invited“; financie z grantu musia byť doložené dokladom o rozhodnutí grantovej komisie, pracovný pomer autora výstupu treba doložiť pracovnou zmluvou a pod.).
8. Apelovať na VŠ na dodržiavanie smernice o publikačnej činnosti pri zaraďovaní publikácií do jednotlivých kategórií – vedecká publikácia musí byť naozaj vedecká a aby dôsledne rozlišovali medzi „monografiou“ a „učebnicou“.
9. AK v spolupráci s PS by mala vytvoriť databázy vedecko-odborných časopisov pre príslušné odbory (najmä slovenské a české časopisy), v ktorých publikované vedecké práce budú akceptované pri plnení kritérií na začatie habilitačného/inauguračného konania. Tým sa môže eliminovať obrovská skupina „vedeckých článkov“ v prílohe napr. Zdravotníckych novín, Lekárskeho monitoru a pod. Platí to aj pre niektoré technické časopisy (v ČR už niektoré odbory majú takúto kategorizáciu časopisov). Pôsobí to preventívne aj proti rýchlemu nárastu počtu „kvázi vedecko-odborných časopisov“ a veľkému poklesu ich kvality, ktoré určite nespĺňajú kritéria vedeckosti. Pritom samozrejme zostáva zachované právo autora/ov publikovať aj v takýchto časopisoch.
10. Prehodnotiť pôsobenie garantov študijných programov, ktorí pracujú v zahraničí na vedúcich funkciách vo vedeckých, pedagogických, zdravotníckych a iných inštitúciách.

1.1.3 Spolupráca s reprezentáciou vysokých škôl

Komisia na všetky svoje zasadnutia prizýva zástupcov reprezentácie vysokých škôl: Rady vysokých škôl, Študentskej rady vysokých škôl a Slovenskej rektorskej konferencie. S posledne menovanou úzko spolupracuje a vymieňa si poznatky a skúsenosti a zúčastňuje sa na ich zasadnutiach.

1.1.4 Medzinárodná spolupráca a iné aktivity

Komisia je členom troch medzinárodných zoskupení, zaoberajúcich sa kvalitou vysokoškolského vzdelávania a združujúcich iné organizácie obdobného zamerania nielen v rámci Európy, ale aj celého sveta.

Komisia sa aktívne a iniciatívne podieľa na činnosti:

ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education). Členstvo v tomto združení znamená príslušnosť Slovenska do „klubu“ európskych agentúr na zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve a akreditačných komisií, ktorý je napr. partnerom stálej konferencie európskych ministrov školstva, vypracúva pre ich pravidelné stretnutia návrhy a expertízy a celkovo určuje smerovanie vývoja v Európe.

V rámci tejto organizácie sa komisia zapojila do aktivít realizácie Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, ktoré sú výsledkom Bergenského komuniké ministrov školstva z roku 2005. Komisia v spolupráci s Akreditačnou komisiou v Českej republike pracuje na napĺňaní tej časti bergenského komuniké, kde sa zdôrazňuje dôležitosť spolupráce medzi uznanými národnými agentúrami s výhľadom zlepšiť vzájomné uznanie akreditačných rozhodnutí alebo rozhodnutí zabezpečenia kvality. Konečným cieľom takýchto aktivít by malo byť vytvorenie Európskeho registra agentúr (EQAR) na zabezpečenie kvality založeného na národnej revízii. Komisia v rámci tohto projektu vykonáva každoročne seba

hodnotenie svojej činnosti. Seba hodnotenie je výbornou spätnou väzbou a jej priamym výsledkom je odhalenie silných a slabých stránok a hľadanie príležitostí na zlepšovanie činnosti komisie. Anonymného procesu sebahodnotenia sa zúčastňujú členovia komisie aj členovia PS a je zameraný na

- hodnotenie štruktúry komisie,
- hodnotenie kvality procesov
- hodnotenie výsledkov akreditačných výstupov.

Seba hodnotiaca správa za rok 2007 priniesla opäť mnohé zaujímavé pohľady ako aj podnety, z ktorých za najzávažnejšie považujeme

- Zloženie členov komisie z hľadiska zastúpenia ďalších záujmových skupín (napr. zamestnávateľov atď.) je efektívne a vyhovujúce, prevažne dobré. Podobné konštatovanie platí aj čo sa týka zloženia členov komisie z hľadiska efektivity rokovaní.
- Vnútoraná komunikácia komisia – kancelária AK je na vynikajúcej úrovni, vnútoraná komunikácia komisia – PS je veľmi dobrá.
- Vyťaženosť jednotlivých členov AK pri procesoch posudzovania žiadostí nie je celkom vyvážená.
- V oblasti medzinárodnej spolupráce sa ukazujú rezervy.
- Funkčná a procesná nezávislosť komisie sa zdá byť skôr nevyhovujúca, mechanizmus ochrany pred politickými a lobistickými tlakmi nie je dostatočne identifikovaný.
- Potreba tvorby vnútorného „etického kódexu“ pre členov komisie a PS AK sa nepotvrdila.
- Vyčlenené finančné prostriedky pre činnosť komisie sú vynakladané efektívne.

CEENetwork – stredoeurópska a východoeurópska sieť akreditačných komisií. Slovensko pôsobí v tomto združení popri Nemecku, Rakúsku, Česku, Poľsku a Maďarsku ako „skúsenejší“ člen, ktorý odovzdáva skúsenosti ďalším krajinám v širšom európskom regióne (zväčša ďalej na východ a juh), ktoré ešte len zavádzajú koncepty akreditácie do svojich vysokoškolských systémov. Nemenej dôležitou dimenziou je regionálna spolupráca.

INQAAHE (International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education) je celosvetové združenie agentúr na zabezpečovanie kvality vo vysokom školstve a akreditačných komisií. Jeho globálny charakter predurčuje výber tém, ktorými sa toto združenie prioritne zaoberá. Slovensko v ňom pôsobí ako plnoprávny člen, čím má možnosť aktívne ovplyvňovať smerovanie v oblasti kvality vysokoškolského vzdelávania vo svete. Skúsenosť je taká, že problémy, ktoré sú aktuálne na tejto globálnej úrovni sú častokrát diametrálne odlišné od problémov, ktoré sa diskutujú povedzme na európskej úrovni v rámci ENQA.

Vzhľadom na náročnosť procesu komplexných akreditácií v hodnotenom období sa aktivity zo strany komisie v medzinárodných organizáciách obmedzili len na účasť predsedu na pravidelných zasadnutiach (ENQA – 2x), resp. jeho zástupcu na workshope (CEENetwork – 1x)

1.1.5 Iné aktivity komisie o dosiahnutie medzinárodnej akreditácie činnosti komisie

Z podnetu lekárskeho fakúlt na Slovensku komisia podala žiadosť do Národného výboru pre zahraničné lekárske vzdelávanie a akreditáciu pri MŠ USA (**NCFMEA**) o akreditáciu svojej činnosti vo veci porovnania štandardov Akreditačnej komisie v Slovenskej republike pre akreditáciu lekárskeho fakúlt so štandardami používanými v USA.

V septembri 2007 bola táto žiadosť Národným výborom prijatá s tým, že bola potvrdená komparabilita kritérií akreditačných komisií USA a SR. 15. septembra 2009 prebehla už aj preverovacia fáza zo strany Národného výboru, čím sa platnosť kompatibility potvrdila na obdobie šiestich rokov od začiatku podania žiadosti.

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O VÝŠKE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV POUŽITÝCH NA ČINNOSŤ AKREDIČNEJ KOMISIE ZA HODNOTENÉ OBDOBIE

V súlade s § 81 ods. 13 zákona o vysokých školách materiálne a finančne činnosť komisie zabezpečuje ministerstvo školstva. Prehľad čerpania finančných prostriedkov za hodnotené obdobie uvádzajú tabuľky 2.1 až 2.3.

Tabuľka 2.1

Prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa ekonomickej klasifikácie za rok 2007 (v Sk)

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31. 12. 2007	Čerpanie k 31.12.2007	Čerpanie k upravenému rozpočtu (v %)
Spolu 600+700	3 729 000.-	3 925 000.-	3 924 399,66	99,98
v tom:				
600 Bežné výdavky	3 729 000.-	3 925 000.-	3 924 399,66	99,98
V tom:				
630 – Tovary a služby	3 629 000.-	3 750 496.-	3 749 896,16	99,98
640 – Bežné transfery	100 000.-	174 000.-	174 503,50	100,00

Tabuľka 2.2

Prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa ekonomickej klasifikácie za rok 2008 (v Sk)

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31. 12. 2008	Čerpanie k 31.12.2008	Čerpania k upravenému rozpočtu (v %)
Spolu 600+700	3 729 000.-	5 381 106.-	5 368 636,34	99,78
v tom:				
600 Bežné výdavky	3 729 000.-	5 381 106.-	5 368 636,34	99,78
V tom:				
630 – Tovary a služby	3 554 000.-	5 198 096.-	5 186 626,44	99,78
640 – Bežné transfery	175 000.-	183 010.-	183 009,90	100,00

Tabuľka 2.3

Prehľad čerpania finančných prostriedkov podľa ekonomickej klasifikácie za rok 2009 (v eurách)

Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet k 31. 12. 2009	Čerpanie k 31.12.2009	Čerpania k upravenému rozpočtu (v %)
Spolu 600+700	123 780.00	242 375.08	242 375.08	100.00
v tom:				
600 Bežné výdavky	123 780.00	242 375.08	242 375.08	
V tom:				100.00
630 – Tovary a služby	117 639.00	236 855.08	236 855.08	100,00
640 – Bežné transfery	6 141.00	5520.00	5520.00	100,00

Pridelené finančné prostriedky pre činnosť komisie pokrývajú požiadavky komisie. Ministerstvo školstva v prípade nových aktivít komisie vie zabezpečiť aj mimoriadne navýšenie finančných prostriedkov, ak je aktivita náležite odôvodnená. V ostatnom čase je takýmto zvýšením úhrada členských príspevkov v medzinárodných organizáciách združujúcich agentúry obdobného charakteru v rámci Európy a ostatného sveta a financovanie úvodného projektu vnútorného a vzájomného vonkajšieho hodnotenia systému zabezpečovania kvality vo vysokom školstve v ČR a SR v súlade s kritériami medzinárodnej organizácie ENQA a záverov bergenského dohovoru ministrov školstva EU v roku 2005.

3 ODPORÚČANIA KOMISIE NA ZVÝŠENIE KVALITY VZDELÁVACEJ, VÝSKUMNEJ, VÝVOJOVEJ, UMELECKEJ A ĎALŠEJ TVORIVEJ ČINNOSTI VYSOKÝCH ŠKÔL

1. Úroveň vysokého školstva závisí od úrovne vedy a výskumu. Úroveň vedy a výskumnej činnosti sa môže dlhodobo približovať k úrovni vedy vyspelých krajín, len ak je financovanie na približne rovnakej úrovni. Slovensko zaostáva v podpore vedy a výskumu v porovnaní s krajinami EÚ a krajiny EÚ zaostávajú za USA a Japonskom
 - **zvýšiť percento HDP na podporu vedy a výskumu; udržiavať systémové opatrenia,**
 - **každoročne otvárať všeobecnú výzvu APVV.**
2. Na Slovensku je veľký počet vysokých škôl. Niektoré VŠ majú nízku úroveň vedecko-výskumnej základne. Ich existenciu umožňuje vysoký počet prijímaných študentov, bez ohľadu na kvalitu poskytovaného vzdelávania. Za niekoľko rokov sa počty študentov znásobili. Zvýšenie počtu kvalifikovaných učiteľov a vedcov s porovnaním s nárastom študentov zaostáva
 - **dôsledne a v plnej miere dodržiavať výsledky začlenenia z komplexnej akreditácie v oblasti financovania VŠ (nie iba parciálne),**
 - **sledovať študijné programy, ich kvalitu ako aj štruktúru na fakultách a VŠ.**
3. Rýchlo a razantne riešiť prípady, ktoré degradujú vysoké školstvo v očiach verejnosti. Bude potrebné zvýšiť kontrolu priamej výučby so zameraním na neohlásené návštevy na preverovanie skutočnosti uvedených v akreditačných spisoch, predovšetkým garantov a spolugarantov
 - **sledovať kvalitu, úroveň vzdelávania a výskumu a vyvodzovať dôsledky,**
 - **aktívne prezentovať vzdelávanie a vedu,**
 - **v prípade, že študijný program nie je garantovaný uvádzaným garantom v akreditačnom spise, navrhovať odňatie priznaných práv.**
4. Osobitnú kategóriu predstavujú študenti v externej forme štúdia, kde je potrebné venovať takisto priestor a čas na kontrolu výučby učiteľmi, ktorí sú uvádzaní v akreditačných spisoch.
5. Stretávame sa s veľmi diferencovanou a často alarmujúco nízkou kvalitou novovymenovaných docentov a profesorov. Oceňujeme úsilie ministerstva školstva vykonať nápravu (napr. rozhodnutie ministra školstva z 15. 6. 2008, ktorým boli vydané kritériá na posudzovanie spôsobilosti uskutočňovať habilitačné konanie a vymenúvacie konanie) aj administratívnym riešením
 - **vecným riešením by bolo zriadenie celoštátnych komisií, napr. pri pracovných skupinách komisie, ktorých člen by bol súčasne členom komisie na vymenovanie za profesora.**
6. Na Slovensku možno sledovať nezdravý trend posunu počtu študentov od technických smerov k „módnym“ študijným programom (sociálna práca, manažment, právo a pod.). Tento fakt v krátkej budúcnosti môže spôsobiť, že ekonomike SR začnú chýbať technicky a technologicky vzdelaní ľudia

- **podporiť vyššiu univerzálnosť bakalárskych programov s cieľom znížiť ich celkový počet.**
7. V mnohých študijných programoch zavedenie dvojstupňového štúdia (bakalárskeho a magisterského (inžinierskeho) neprinieslo zlepšenie kvality vzdelávania, skôr opak je realitou. Aj prax hodnotí tento trend negatívne.
 8. Zvýšiť počty vyučujúcich a študentov zo zahraničia na vysokých školách. Z údajov Eurostatu HRST z roku 2006 vyplýva, že počet študujúcich zo zahraničia v roku 2004 na Slovensku predstavoval jedno percento z celkovo študujúcich, (celkom 1640 študentov). Tento stav pred piatich rokov je zrejme podobný v roku 2009
- **počty študujúcich zahraničných študentov a mobilitu učiteľov zahrnúť do ostatných aspektov hodnotenia vysokej školy.**
9. Vzhľadom na výsledky z komplexnej akreditácie vo vzťahu k začleňovaniu vysokých škôl sa objavila legitímna otázka, či vysoké školstvo na Slovensku potrebuje *odborné vysoké školy* a či existuje skutočná vôľa *odborné vysoké školy* na Slovensku zriaďovať a do vysokoškolského systému zaradiť.
 10. Komplexná akreditácia by mala byť v súlade s Bolonským procesom a s Národným programom výchovy a vzdelávania. Aktuálnu úlohu štátu by malo vyjadrovať každoročné vypracovanie, aktualizácia a zverejnenie dlhodobého zámeru vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti pre oblasť vysokých škôl (§ 102 ods. 1 písm. b) zákon o vysokých školách.

ZÁVER

Komplexná akreditácia VŠ, ktorú v súlade so zákonom o vysokých školách po prvýkrát v histórii vysokého školstva na Slovensku zrealizovala Akreditačná komisia, bola aj prvým krokom, ktorý na základe určených pravidiel zaraďuje VŠ podľa dosiahnutých výsledkov do troch typov VŠ

- univerzitné vysoké školy,
- vysoké školy bez začlenenia,
- odborné vysoké školy.

Túto skutočnosť vysoko hodnotí množstvo ľudí z akademického prostredia, ktorí to myslia s našimi VŠ vážne. Samozrejme, že sú i odporcovia komplexnej akreditácie, predovšetkým zo škôl, ktoré nedosiahli predpokladané zaradenie.

Tento krok treba hodnotiť vysoko pozitívne. V roku 2011 sa skončí táto etapa komplexnej akreditácie a pre pripravovanú komplexnú akreditáciu o ďalších šesť rokov bude potrebné rozmýšľať ako ďalej pokračovať, aby naše univerzity aj VŠ dosiahli v oblasti vedy a výskumu výsledky, ktoré nás priblížia k európskej a svetovej špičke. Hlavná úloha je predovšetkým na akademickej obci, profesoroch, docentoch a vedecko-výskumných pracovníkov, ale bez náležitej morálnej a finančnej podpory zo strany štátu a bez kvalitného právneho zázemia, zostane toto úsilie len na polceste.

Pomoc vlády spočíva vo zvýšení percenta HDP na podporu vedy a výskumu tak, aby sme sa odpútali z posledných miest v rámci Európy. Financie v rámci európskych fondov sú významnou pomocou, ale postupne sa budú znižovať. Preto len naše vlastné systémové riešenie môže položiť dobrý základ pre rozvoj vysokého školstva na Slovensku.